

TRAFIKSKADENÄMNDEN

Cirkulärreferat 3-2011

Fråga om ersättning för inkomstförlust till en skadelidande som skadade sig allvarligt som 18-åring (s.k. ungdomsskada) – eftergymnasial utbildning

En 18-åring skadade sig allvarligt i en trafikolycka i juli 2003. Hon ådrog sig en hjärnskada med talsvårigheter och epilepsi. Invaliditetsgraden har bestämts till 80 procent. Det har ansetts att hennes inkomstförluster bör beräknas utifrån Statistiska Centralbyråns (SCB) uppgifter om medianlön för den heltidsarbetande befolkningen på arbetsmarknaden som har eftergymnasial utbildning.

I ett yttrande den 24 februari 2011 anförde nämnden bl.a. följande.

Inkomstförlust

”JA har uppfattningen att hon skulle ha utbildat sig till jurist om hon inte hade skadats i trafikolyckan och att hon skulle ha varit klar med studierna i juni 2009. Hon har vidare uppfattningen att hon skulle ha blivit advokat under 2014.

Bolaget har ansett att det inte är osannolikt att JA skulle ha studerat till jurist om hon inte hade skadats i trafikolyckan. Däremot har bolaget uppfattningen att det är tveksamt om hon skulle ha antagits till juristlinjen direkt efter gymnasiet. För den nu aktuella prövningsperioden (dvs. till och med 2010) har bolaget inte föreslagit någon ersättning för inkomstförlust.

Av utredningen i ärendet framgår bl.a. följande.

JA skadade sig i en trafikolycka på sommarlovet efter andra året på gymnasiet. Hon var då 18 år och studerade på samhällsvetenskapsprogrammet med juridisk inriktning. Före olyckan hade hon fått betyget ”MVG” på fem kurser och betyget ”VG” på åtta kurser. Efter olyckan studerade hon på den allmänna linjen för hjärnskadade på Ädelfors högskola. Hon var helt sjukskriven under perioden juli 2003 – juni 2004. Därefter var hon beviljad hel aktivitetsersättning och arbetsskadelivränta till och med juni 2010.

Universitetslektor SB har i intyg den 23 juni 2009 skrivit bl.a. följande. JA hade ambitionen att bli advokat. Hon var en av de duktigaste eleverna i klassen. Hon skulle på ett utmärkt sätt klara av juridiska studier på universitetet. Den målmedvetenhet som hon visade skulle med all säkerhet leda henne till målet att arbeta i advokatycket.

Nämnden gör följande bedömning.

När det gäller barn som har skadat sig allvarligt i en trafikolycka har nämnden i cirkulärreferat 8-2010 bl.a. uttalat följande. ”När ett barn skadas allvarligt är det inte möjligt att avgöra vilken utbildning eller vilket yrke det skulle kunna ha om det inte hade skadats. Enligt nämndens mening är det i sådana fall rimligt att utgå från att barnet, om det inte hade skadats, skulle kunna ha en arbetsinkomst som svarar mot medianlönen för den heltidsarbetande befolkningen på arbetsmarknaden, dvs. den som inkluderar både de som endast har gymnasial utbildning och de

TRAFIKSKADENÄMNDEN

som har eftergymnasial utbildning. Ersättning för inkomstförlust bör beräknas utifrån en s.k. trappstegsmodell med intervallerna 19-20 år, 21-24 år, 25-29 år och från och med 30 år.”

Som framgår av cirkulärreferat 8-2010 vill nämnden komma bort från synsättet att ersättning, när barn skadats i trafiken, ska bedömas utifrån yrkesval i barnets närmaste omgivning och i stället göra en mer schablonartad bedömning av barns framtida yrkesval. Detta innebär dock inte att alla barn och ungdomar ska, såsom anges i cirkulärreferatet, antas få en inkomst som svarar mot medianlönen för den heltidsarbetande befolkningen på arbetsmarknaden, dvs. den som inkluderar både de som endast har gymnasial utbildning och de som har eftergymnasial utbildning. I den statistik, som tillämpades i cirkulärreferatet, SCB:s statistik för den heltidsarbetande befolkningen, ”Lönestatistik 2008”, finns, förutom den använda medianlönen, två andra nivåer av medianlöner för den heltidsarbetande befolkningen. Dessa är medianlönen för de med eftergymnasial respektive icke eftergymnasial utbildning. Nämnden anser att det bör vara möjligt att i ett enskilt ärende välja en av dessa tre medianlöner utan att härigenom frångå principen om ett mer schabloniserat inkomstunderlag.

JA skadade sig allvarligt i en trafikolycka när hon var 18 år. När olyckan inträffade gick hon andra året på samhällsvetenskapsprogrammet med juridisk inriktning. Hon hade således endast ett år kvar på gymnasiet. SB har intygat att JA var en av de duktigaste i klassen och att hon på ett utmärkt sätt skulle klara av juridiska studier på universitetet. Mot denna bakgrund talar mycket för att JA före olyckan varit inriktad på en juridisk yrkesbana. Även med beaktande av hennes tidigare betyg och SBs intyg finner dock nämnden att hon inte förmått göra sannolikt att hon skulle antagits till specifikt juristutbildningen på universitetet eller blivit just advokat om hon inte hade skadats i trafikolyckan. Däremot anser nämnden med beaktande av den av JA åberopade bevisningen att hon har gjort sannolikt att hon skulle ha studerat på högskola. Nämnden finner därför att hennes inkomstunderlag bör fastställas enligt den ovannämnda schablonen utifrån ovan nämnd statistik avseende medianlönen för den heltidsarbetande befolkningen som har eftergymnasial utbildning. Nämnden anser således att JA som oskadad skulle ha börjat arbeta i augusti 2007, dvs. efter tre års högskolestudier. Hennes inkomstunderlag bör därför enligt nämnden beräknas utifrån SCB:s uppgifter om 2008 års och 2009 års medianlön för den heltidsarbetande befolkningen på arbetsmarknaden som har eftergymnasial utbildning.”

(dnr 3321-2010)